

Millega peaks arvestama 2014. aasta kiirabi eelarve?

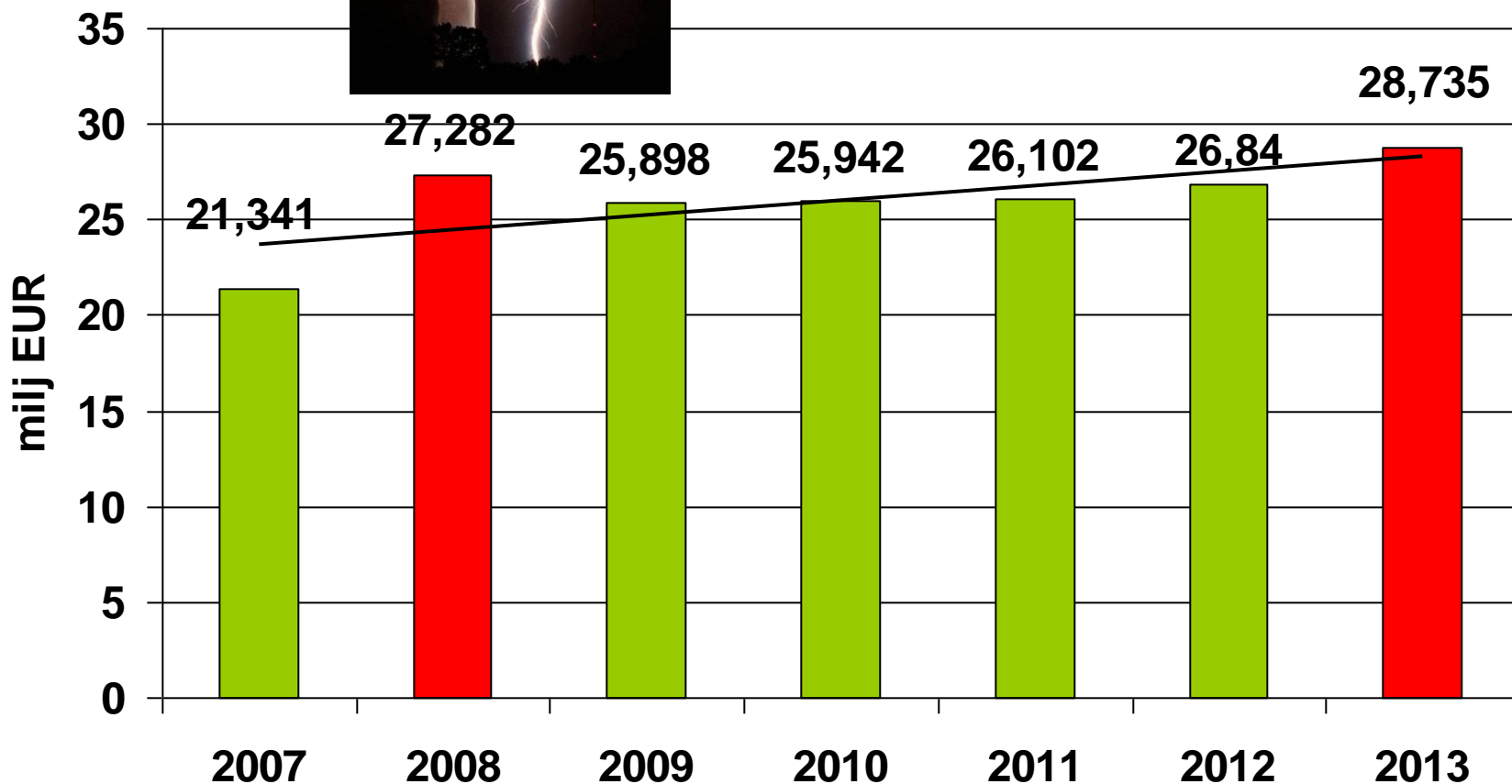
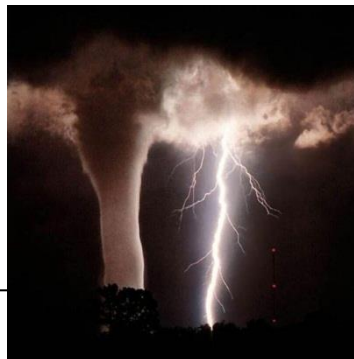

Ago Kõrgvee
SA Tartu Kiirabi

Sisujuht

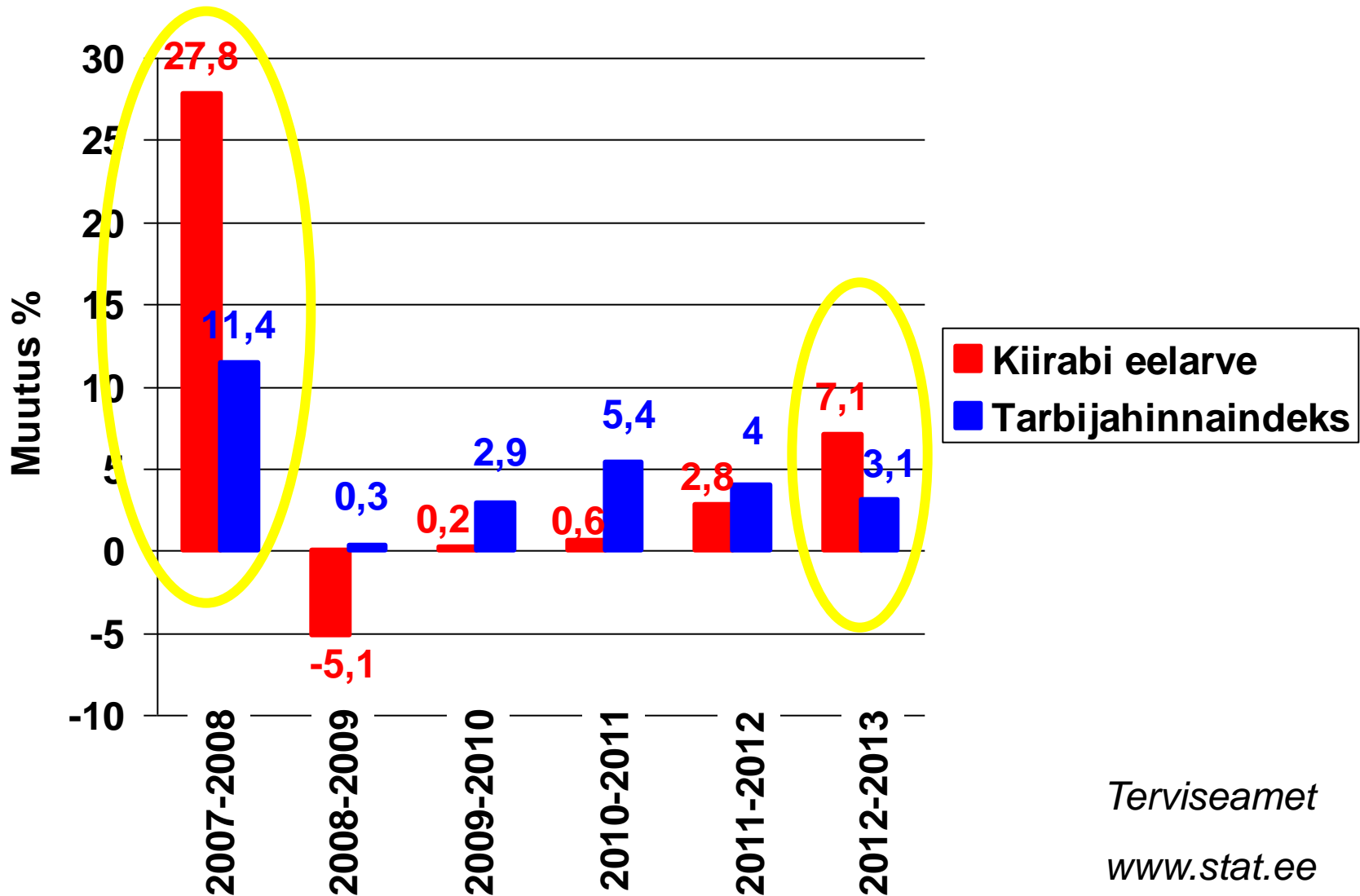
- Eesti kiirabi eelarve tarbijahinnaindeksi valguses
- Kiirabi eelarvemudel Tartu Kiirabi näitel
- Vajalikud muudatused järgnevateks aastateks tagamaks senist kiirabiteenuse kvaliteeti

Eesti kiirabi riigieelarveline rahastamine 2007-2013

Allikas: Terviseamet

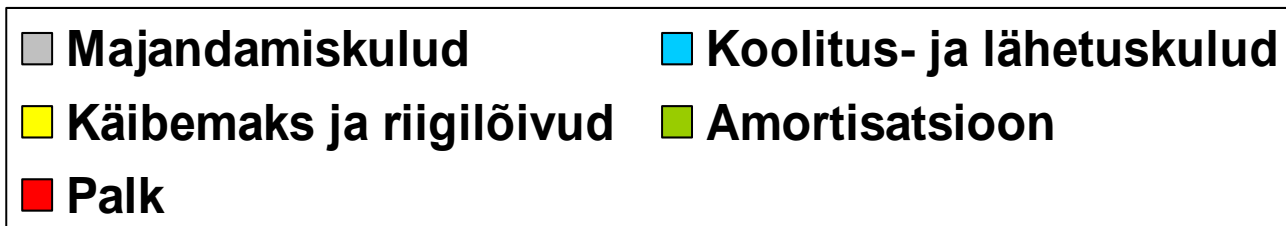
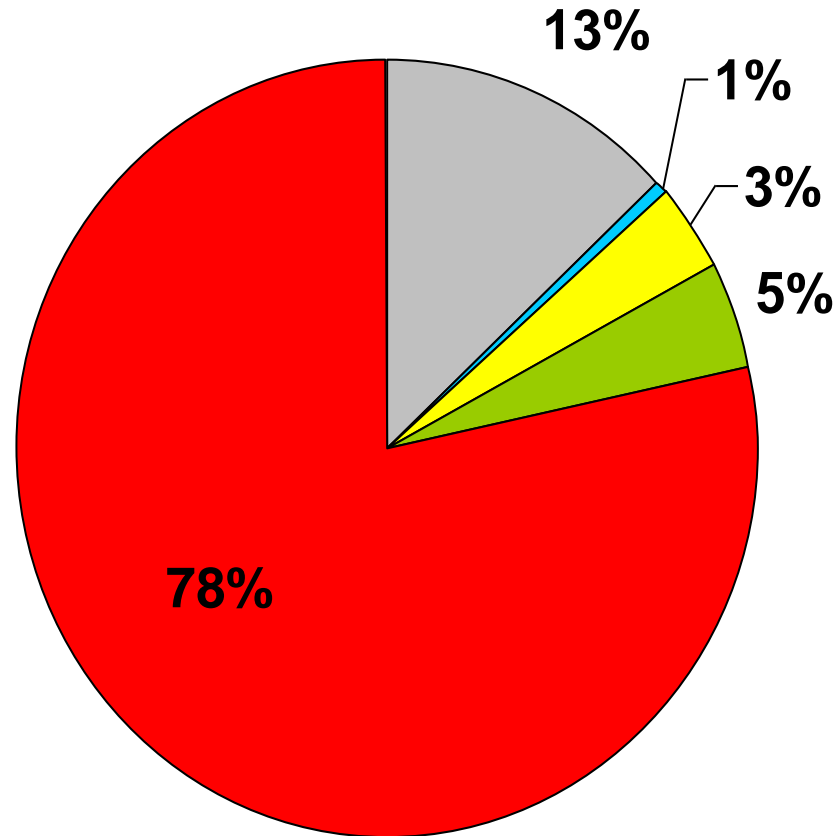
Kiirabi eelarve ja tarbijahinnaindeksi muutuste võrdlus aastatel 2007-2013

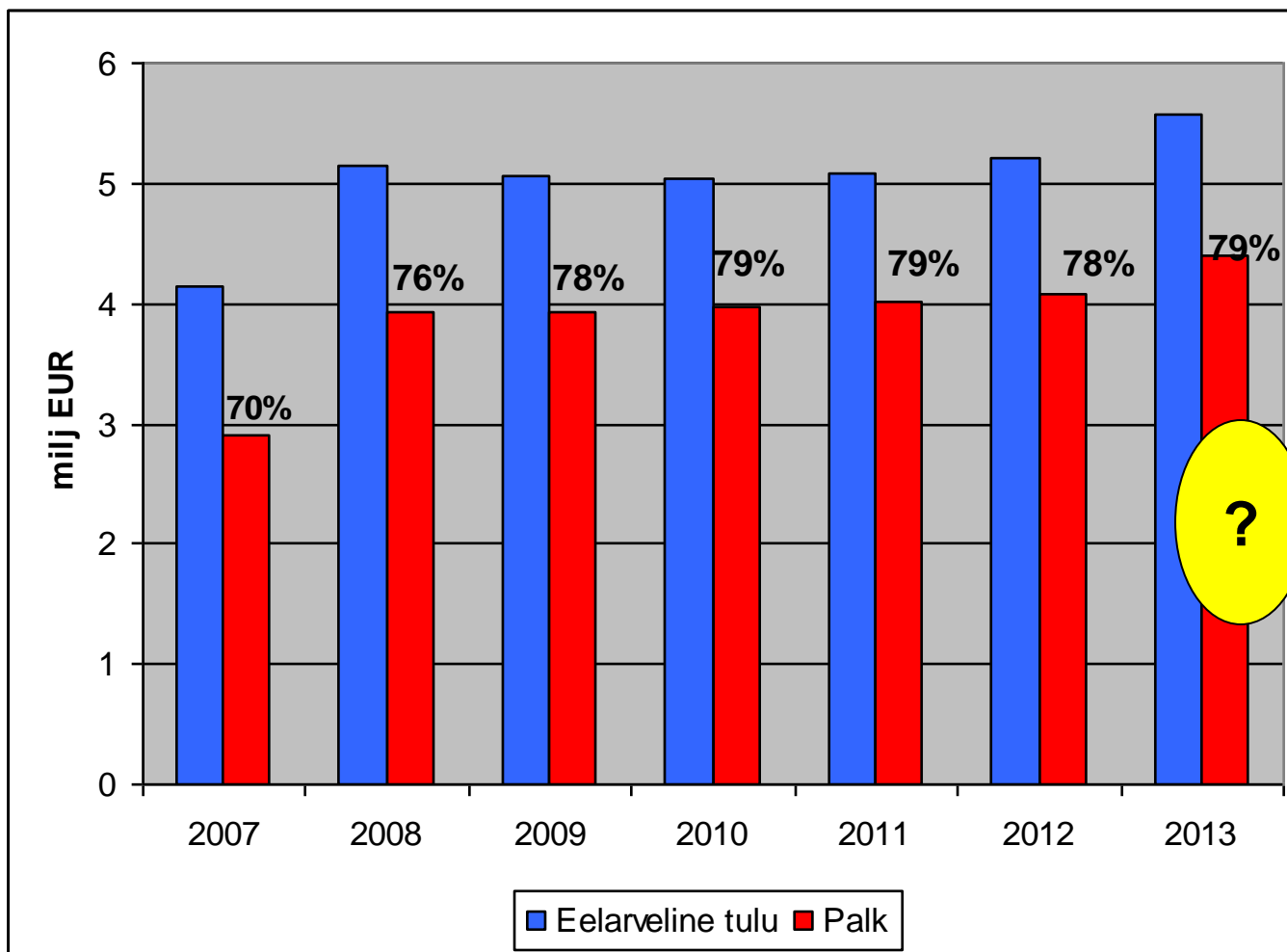
Kiirabi eelarve põhikomponendid

- **Palk**
- **Koolitus- ja lähetuskulud**
- **Sõidukite ülalpidamise kulud ja kütus**
- **Meditsiinikulud**
  - Hapnik
  - Teised ravimid
  - Tarvikud
- **Muud majandamiskulud**
  - Administreerimiskulud
  - Kinnistute, hoonete ja ruumide kulud
  - Inventarikulu
  - Eri- ja vormiriietus
  - Käibemaks ja riigilõivud
  - Kindlustus ja personali transpordikulud
  - IT, info- ja kommunikatsioonikulud
- **Amortisatsioon**
- **Investeeringud**

Tartu Kiirabi eelarve 2013

SA Tartu Kiirabi riigieelarveline rahastamine ning palgakulu aastatel 2007-2013

4 aastaga (2008-2012) on palgakulud tõusnud **3,7%**

Eesti keskmine palk

	Keskmine netopalk
Jaanuar 2008	617
Detsember 2012	761 (tõus 23,3%)

Palgakomponent 2014. aasta kiirabi eelarves

- Täiendav kulu
  - Kollektiivlepingust tulenevate **miinimumpalkade** rakendamine täies mahus

	Terviseameti rahastus 2013	Kollektiivlepingu miinimumtasu
Kiirabitehnikud	3.57 EUR	3.83 EUR
Õed	4.20 EUR	4.50 EUR
Arstid	7.60 EUR	8.00 EUR

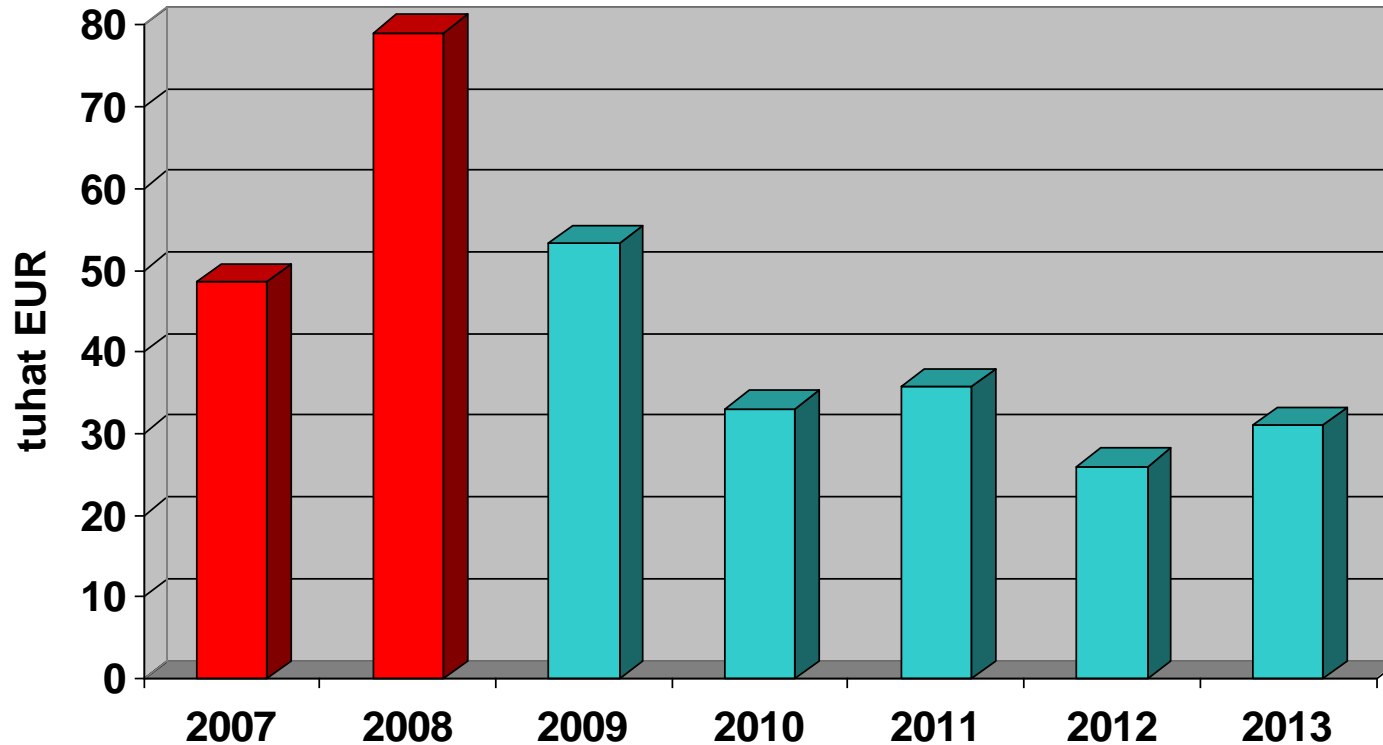
- Kvalifikatsioonile tugineva **palgaastmestiku** taastamine

Palgakomponent 2014. aasta kiirabi eelarves

- Eestis on tõsine konkurents igale meedikule!
- Kvaliteeti ei saa asendada kvantiteediga
  - kiirabitöötajale tuleb maksta väärilist palka, et ta ei lahkuks Eestist ega kiirabist
- Palgakulu ei saa suureneda teiste komponentide arvelt kestvalt
  - palgakomponent ei tohiks olla eelarvest suurem kui **75%**

Tartu Kiirabi eelarvest rahastatud koolitus- ja lähetuskulud 2007-2013

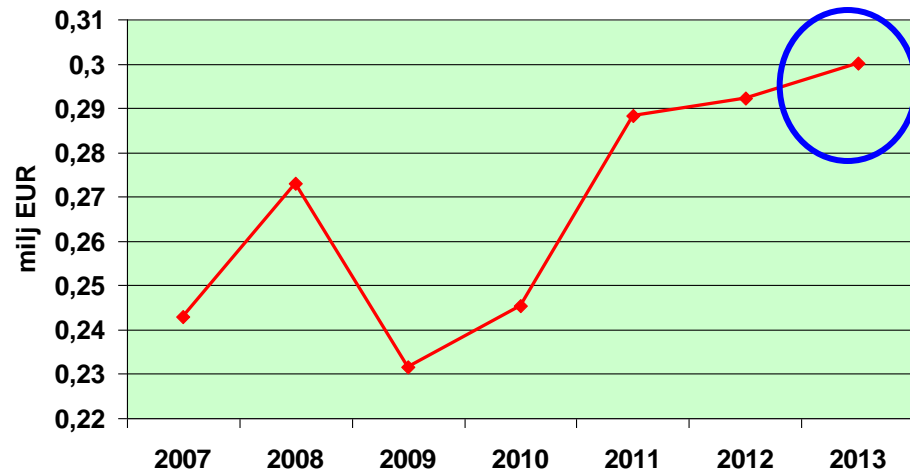
2008 aastal moodustas kogu koolituskulu **2%** palgakulust

2012 aastal moodustas kogu koolituskulu **1,6%** palgakulust

Koolitusraha eelarvekomponendina

- Miinimumrahaga pole võimalik teha kvaliteetset koolitust
- Koolitusplaan peab vastama iga töötaja **tegelikule vajadusele**
- Koolitusraha tuleks anda tagasi **regionaalsele kiirabiasutusele**
- Koolitusraha peaks olema **2-3% palgaeelarvest**
- Eelarvesse peaks olema planeeritud raha ka **arendus- ning teadustegevuseks**

Sõidukite ülalpidamiskulud Tartu Kiirabis 2007-2013

2008 vs. 2012 tõus **7,1%**

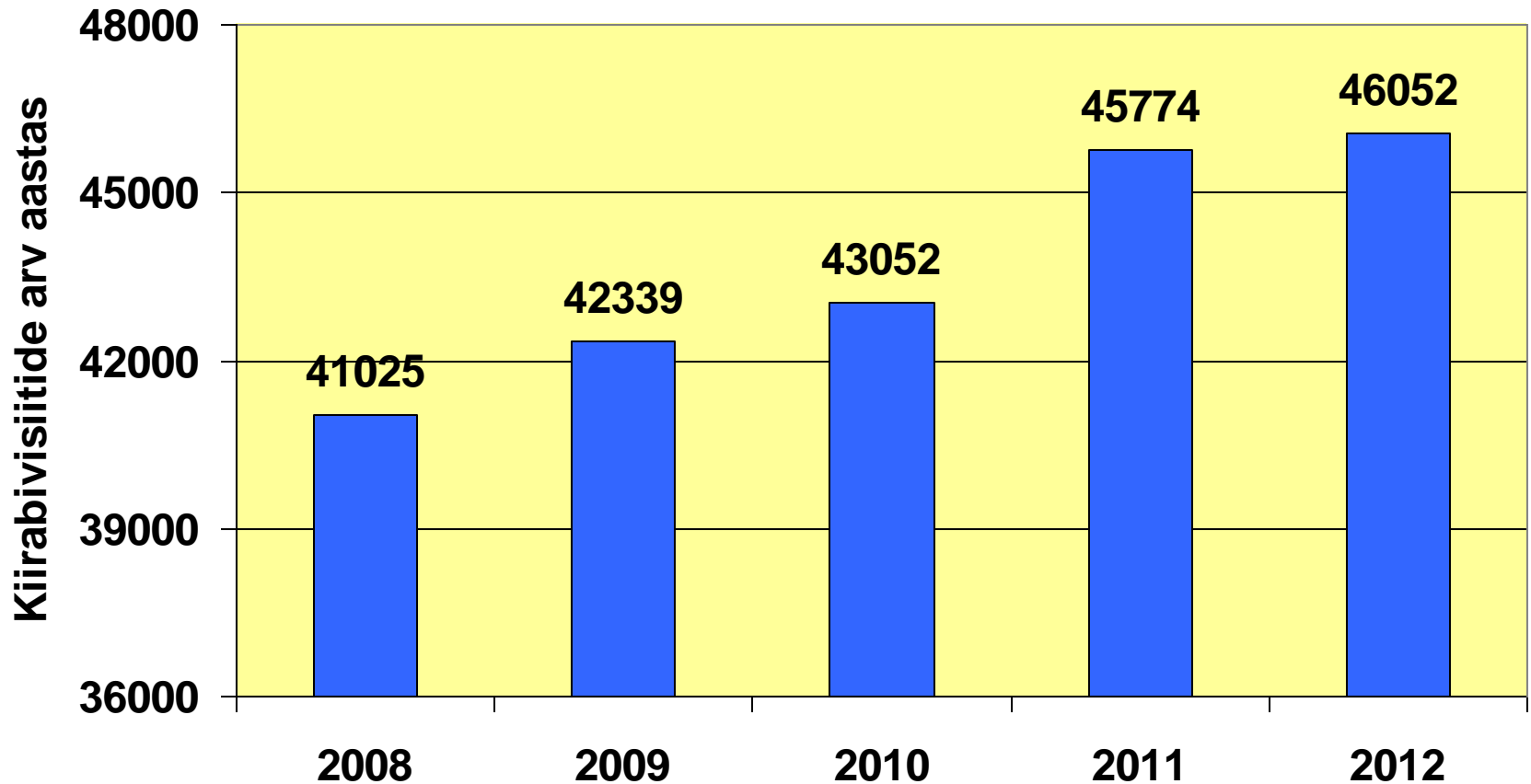
- 2008 aastal oli kiirabiautode läbisõit **1 149 881 km**
- 2012 aastal oli kiirabiautode läbisõit **1 198 609 km (+4,2%)**
- Bensiin maksis 31.12 2008 **0,882 EUR/l**
- Bensiin maksis 31.08.2012 **1,4 EUR /l (+58,7%)**

Sõidukikomponent eelarves

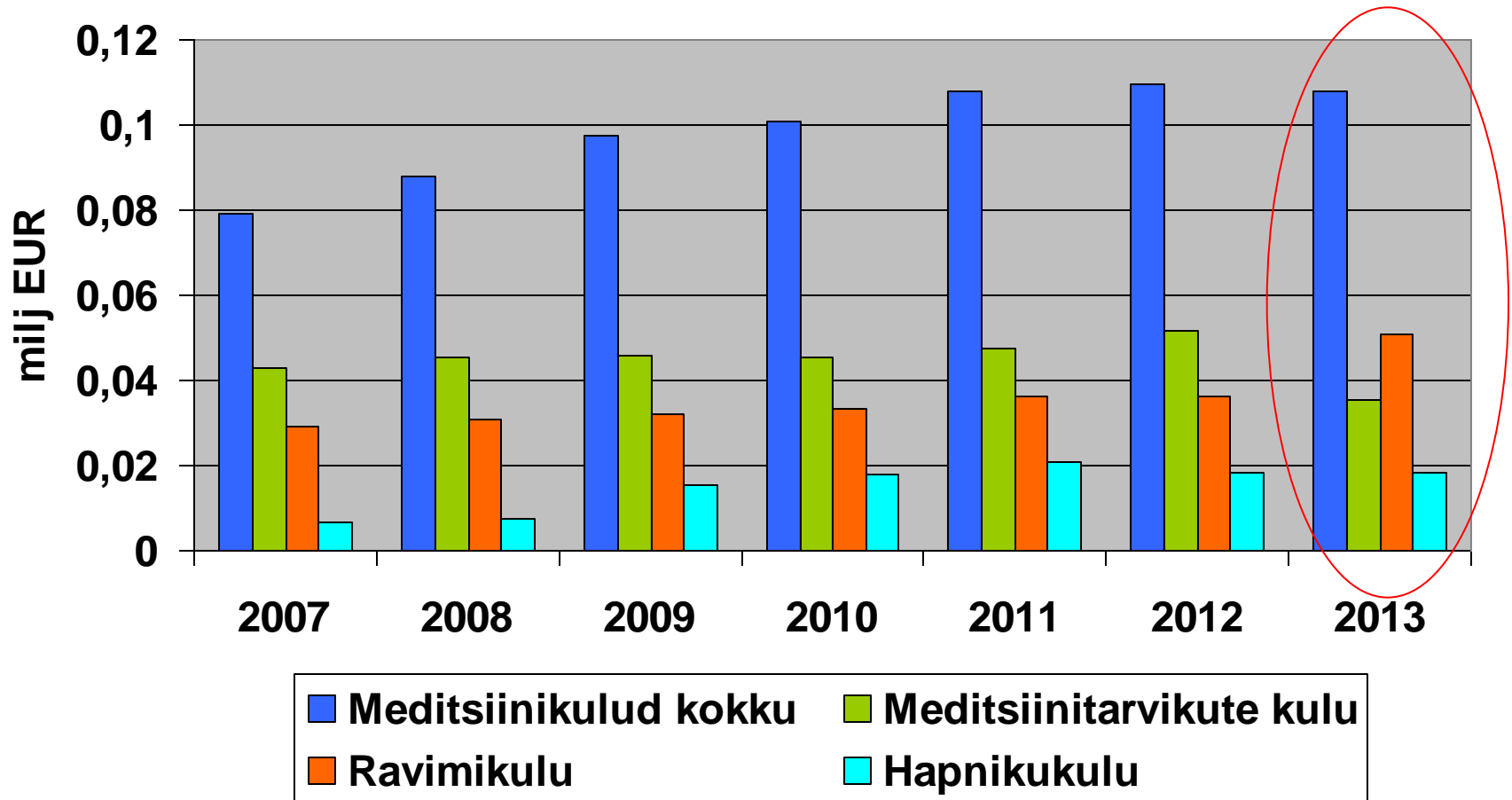
- Vaja on arvestada autode läbisõiduga
  - tiheasustus vs. hajusasustus, kiirabivisiitide arv
  - haiglate asukoht lähtuvalt planeeritavast arengukavast
- Sõidukite ekspluatatsioonikulude limiteerimine piiratud eelarve tingimustes võib osutuda tõeliseks **turvariskiks nii patsiendile kui kiirabitöötajale**
- Täiendavad kulud on seotud IT- ja kommunikatsioonivahendite paigaldamisega kiirabiautodele

SA Tartu Kiirabi kiirabivisiidid 2008-2012

Kiirabivisiitide arv on 4 aastaga tõusnud **12,3%**

Meditsiinikulud 2007-2013

4 aastaga (2008 vs 2012) on meditsiinikulud tõusnud **24,6%**

Meditsiinikulud kiirabi eelarves

- Kaasaegsete ravi- ja tegevusjuhiste järgmine kiirabiteenuse kvaliteedi tagamiseks on suurendanud kiirabis teostatavate **protseduuride hulka ning ravimikasutust**
- Erakorraline meditsiin nagu ka kõik teised meditsiiniharud **põhineb eelkõige tõenduspõhisusel ning see on seotud investeringutega**

Ravi- ja kvaliteedijuhiste mõju Tartu Kiirabis 2008 vs 2012

	Abso- luutarv 2008	% kõikidest visiitidest	Abso- luutarv 2012	% kõikidest visiitidest
Veresuhkru mõõtmine	5889	14,4	10585	23,0
EKG kirjutamine	7401	18,0	9590	20,8
Veeni kanüleerimine	7870	19,2	9185	19,9
Hapnikravi	3497	8,5	4026	8,7
Infusioonravi	3530	8,6	4644	10,1

Vajalikud muudatused 2014. aasta kiirabi eelarves

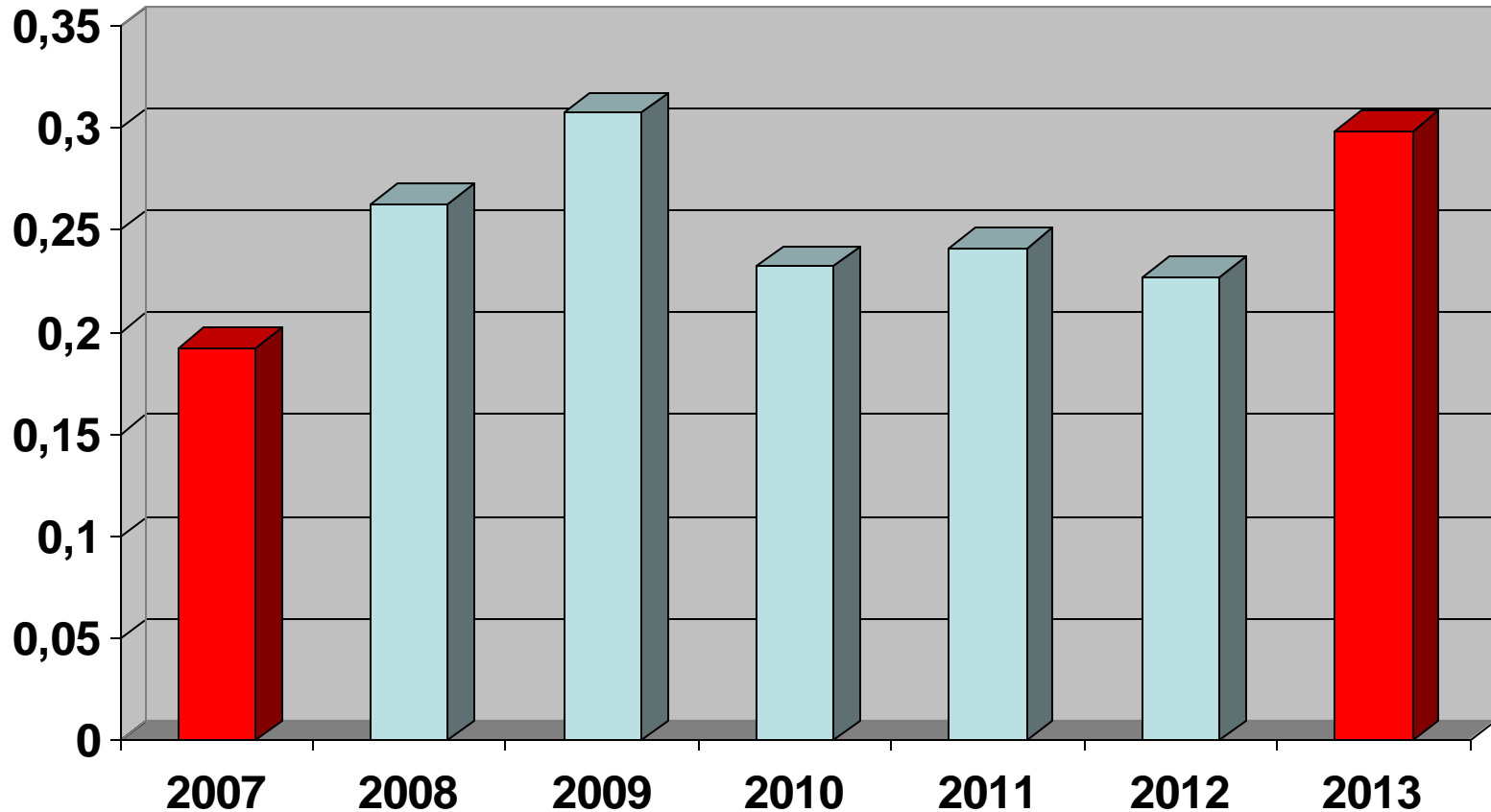
- Määruse 131 kaasajastamine nõuab
  - täiendavaid investeeringuid (4-6 000 EUR/brigaad)
  - sellega kaasneb ka meditsiinitarvikute püsikulude kasv

- » Kapnograaf
- » Terapeutilise hüpotermia vahendid
- » CPAP-maskid
- » Luunõelad
- » Jne...

Millega peab arvestama 2014. aasta kiirabi eelarve

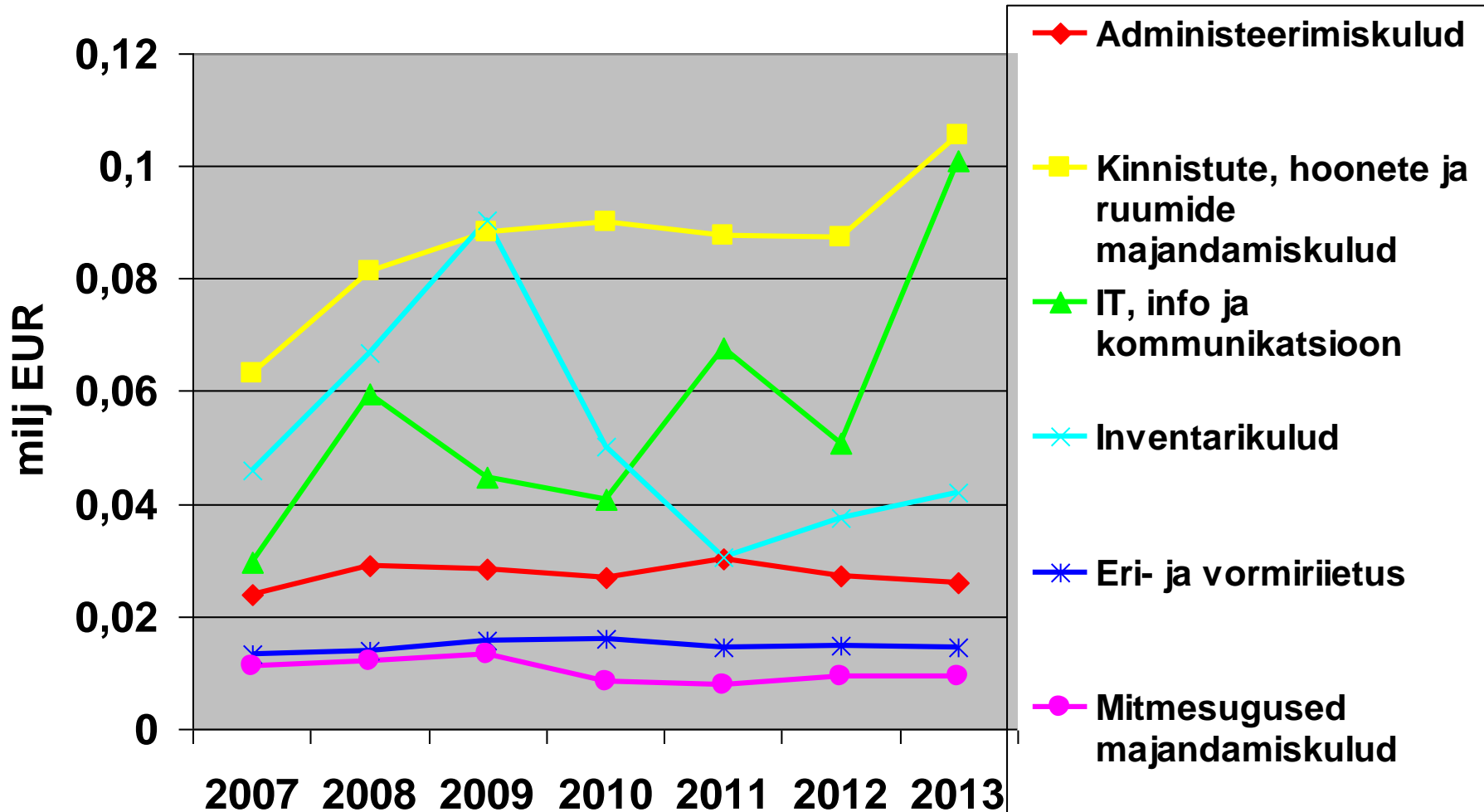
- Ravimite, tarvikute ja koolituse eelarve piiramine võib oluliselt halvendada **kiirabiteenuse kvaliteeti**
- Meditsiinilisest kiirabist saab transporditeenus, **hüppeliselt suureneb** hospitaliseerimisprotsent ning **EMOde ülekoormus**
- **SEE ON TURVARISK PATSIENTIDELE**
- Üldkokkuvõttes **tõuseb erakorralise meditsiini teenuse hind**

Muud majanduskulud

4 aastaga (2008-2012) on muu majandamiskulu vähenenud **13,5%**,
jätkuv langus ei ole võimalik!

Muude majanduskulude jagunemine Tartu Kiirabis 2007-2013

Majanduskulud eelarves

- Tuleb arvestada
  - Vee
  - Kütte
  - Elektri
  - Rendihindade tõusuga
- Arvesse tuleks võtta ka seni toimunud **inflatsiooni**, mida 5 aastat on ignoreeritud
- Vajalik on uute kiirabireformist ning logistilisest arendamisest tulenevate **kiirabibaaside ja tugijaamada väljaarendamine** ning rahastamine

Majanduskulud eelarves

- Seoses e-kiirabi kasutuselevõttuga **suurenevad IT-kulud ja personalikulud**
- Vajalik on autode, aparatuuri kui ka kiirabibaaside ja tugijaamade **amortisatsiooni katmine**

Kokkuvõte

- Kiirabi eelarve peaks lähtuma nõuetest kiirabi kvaliteedile ja kättesaadavusele
  - Kvantiteeti ei tohi kasvatada kvaliteedi arvelt
- Praktiliselt kõikidesse eelarvekomponentidesse on vaja lisaraha

Kokkuvõte

- Vaatamata kasvavatele kuludele, mida on aastaid edasi lükatud, on see kõik tühine võrreldes sellega, mida saavutaksime **toimivat meditsiinilist kiirabisüsteemi alarahastamisega lammutades ning erakorralist meditsiini ebaproportsionaalselt haigla poole kallutades**, eriti veel planeeritava haiglareformi tingimustes.

TÄNAN KUULAMAST!